

Teleki László Gimnázium

2230 Gyömrő, Szent István utca 69-71.

A 2022. évi Digitális országos mérés eredményeinek elemzése

2023.

Törvényi háttér

Az országos mérésekben való részvétel, a mérési eredményekhez kapcsolódó eljárások rendje a következő szabályok figyelembevételével történik:

- Az országos méréseket a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (1) bekezdése rendeli el.
- A 6., 8. és 10. évfolyamos mérés tartalmi keretét a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. melléklete tartalmazza.
- A mérés lebonyolításáról a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 79. § rendelkezik.
- A felmérés eredményéről a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 79. § (5) bekezdése alapján az Oktatási Hivatal elemzést készít.
- A felmérés eredményéről a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (2) bekezdése alapján a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott módon és időpontig minden intézmény és fenntartó visszajelzést kap. Ez segíti az intézményeket abban, hogy objektív képet kapjanak teljesítményükről, megismerjék erősségeiket és gyenge pontjaikat a felmért tudásterületeken.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 80. §-ában foglaltak szerint az iskola székhelye szerint illetékes kormányhivatal felhívja az iskola fenntartójának figyelmét, hogy az általa fenntartott iskolában intézkedési terv elkészítését kell kezdeményeznie, ha az adott évben elvégzett mérések központilag feldolgozott eredményei alapján a felmért évfolyamok vonatkozásában az iskola bármely telephelyére és bármely képzési típusára vonatkozóan
 - a 6. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 2. képességszintet,
 - a 8. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 3. képességszintet,
 - a 10. évfolyamon a tanulók legalább fele szövegértésből és legalább fele matematikából nem érte el a 3. képességszintet.

- A 35/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 9. § (10) bekezdése alapján az iskola igazgatója a feldolgozott és közzétett tanulói és intézményi adatok alapján, feladatellátási helyenként elemzi az intézmény pedagógiai munkáját, különös tekintettel az azonos iskolatípusok országos átlagadataival való összehasonlításra, az iskola családi háttérindexéhez mért iskolai pedagógiai teljesítményekre. Ennek keretében az iskola igazgatója azonosítja az intézményi pedagógiai munka erősségeit, gyengeségeit és intézményi intézkedési tervben határozza meg az intézményi pedagógiai munka eredményességének fejlesztése érdekében szükséges intézkedéseket. Az elemzést is tartalmazó intézményi intézkedési tervet az igazgató 2023. június 10-éig készíti el, majd a nevelőtestület véleményének figyelembevételével 2023. június 30-ig véglegesíti és megküldi a fenntartójának.
- A 22/2022. (VII. 29.) BM rendelet 12. § (2) bekezdése szerint a tanulók két mérési napon vesznek részt. A tanuló az egyik mérési napon szövegértés és matematika mérésen, a másik mérési napon természettudományi mérésen vesz részt. A (6) bekezdés értelmében a méréseket a Hivatal által elkészített – és informatikai rendszerének közvetítésével az iskolák számára elérhetővé tett – digitális mérőeszközök alkalmazásával kell lebonyolítani.

Kompetenciamérés

A magyar közoktatás országos mérési rendszerének kiépítése 2001-ben indult el. A 2001-es évben 5. és 9. évfolyamon indult a felmérés és ősszel zajlott, a 2002/2003-as tanévben a mérés átkerült a 6. és 10. évfolyam végére. A 6. és 10. évfolyamhoz csatlakozott 2004-ben a 8. évfolyam is.

A 2021/2022-es tanévben ismét nagy változás következett be Magyarország pedagógiai mérési rendszerében. Korábban az országos mérések rendszere a szövegértési képességet, a matematikai eszköztudást, valamint az idegen-, illetve célnyelven nyújtott tanulói teljesítményt vizsgálta. A változás két szempontból is jelentős volt. Egyfelől a rendszer kiegészült a természettudomány kompetenciaterülettel, másfelől teljes mértékben átköltözött a digitális médiumra, azaz az országos méréseket a tanulóknak online felületen kell teljesíteniük. A mérések értékelése központilag történik.

A tesztek célja annak felmérése, hogy a tanulók milyen mértékben képesek matematikai eszköztudásukat, szövegértési képességeiket és természettudományos műveltségüket a tanulmányaik során és a hétköznapijokban alkalmazni.

A szövegértési képességet vizsgáló tesztekben a mindennapi életből vett szövegekben szereplő tények, összefüggések feltárását, problémák, helyzetek megoldását várják el a tanulóktól. A tesztek elbeszéléseket, regényrészleteket, ismeretterjesztő szövegeket, újságcikkeket, hirdetések és szokványos táblázatokat tartalmaznak. A tanulóknak a különböző információhordozókhoz kapcsolódó kérdések megválaszolásakor a szövegek átfogó értelmezésén túl különböző műveleteket kell végrehajtaniuk. Ezek közé egészen egyszerű és komplex műveletek is tartoznak a konkrét információ visszakeresésétől az egyes szövegelemek funkciójának meghatározásán át a szöveg megformáltságára való reflektálásig.

A matematikai eszköztudást mérő tesztek azt vizsgálják, hogy mennyire képesek az iskolai oktatás során elsajátított matematikai ismereteiket valós helyzetekben, életszerű kontextusokban alkalmazni. A felmérés ugyan figyelembe veszi a matematika tanterveket, de nem csak azon ismeretek mozgósítását várja el, amelyeket éppen az adott évfolyamon kellett elsajátítani.

A természettudományos műveltségét vizsgáló mérésekben a természettudomány kérdéseivel, a műszaki, technikai problémákkal valóságos, vagy valószerűen megkonstruált kontextusban találkoznak a diákok. A kérdések megválaszolásához nem kizárólag és nem elsősorban az előzetes

tudásukra van szükségük a diákoknak, hanem fel kell használniuk és fel kell dolgozniuk a feladatban szereplő információkat, adatokat, adatábrázolásokat is.

2022. évi kompetenciamérés eredményei

A 2022-es Digitális országos mérésen 66 tanuló vett részt, a jelentésben matematika mérési területen 54, szövegértésen 62, természettudományon 61 tanuló szerepel. Az iskoláink tanulói által elért eredményeket, valamint az országos átlagot az alábbi táblázat szemlélteti.

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény	
			Az intézményben	Országos
Matematika	10.	4 évf. gimn.	1417	1646
Szövegértés	10.	4 évf. gimn.	1568	1600
Természettudomány	10.	4 évf. gimn.	1667	1767

A táblázat adataiból leolvasható, hogy iskolánk eredménye szövegértés, matematika és természettudomány mérési területen is szignifikánsan alacsonyabb az országos átlagnál.

A kompetenciamérés fontos része a Tanulói kérdőív, melyben a tanulók szociokulturális háttéréről szerepelnek kérdések. A pedagógiában többszörösen bizonyított tudományos tény, hogy a tanulók teljesítményére nagy hatással van családjuk szociális, kulturális és gazdasági helyzete. A tanulói kérdőívek adataiból képzett, a tanulóközösség szociokulturális háttérét megjelenítő családháttér-index segítségével összehasonlíthatóvá válik az azonos vagy hasonló körülmények között élő diákokat oktató iskolák teljesítménye.

A 2022. évi mérés során olyan kevés szülő töltötte ki –a most először szintén digitálisan megjelenő– kérdőívet, így olyan kevés tanuló rendelkezett CSH-indexszel, hogy az az alapján várható eredményeket nem lehetett megbízhatóan megbecsülni és a tényleges eredményekkel összehasonlítani.

Matematika kompetenciaterület

A 2022. április 20-án megtartott mérés harmadik órájában, a matematika feladatok első részénél folyamatos rendszerhiba lépett fel. A hibáról rögtön értesítettük az Oktatási Hivatalt. Levelünkben leírtuk a felmerült problémákat, amelyek a következők voltak:

- a rendszer folyamatos frissítést kért
- az adott feladaton belül nem volt lehetőség továbblépni
- a kitöltött feladatok válaszai törlődtek
- a tanulókat teljesen kiléptette a rendszer a mérésből
- a folyamatos frissítések miatt a rendelkezésre álló időkeret sok esetben módosult
- a feladaton belül különböző kérdésekre vitt át.

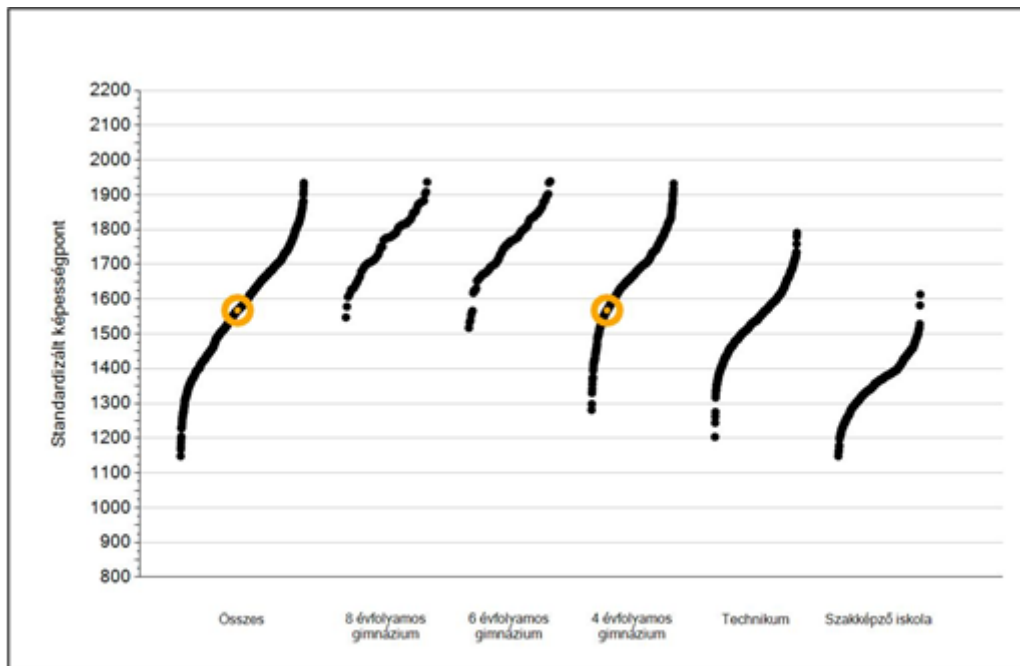
A rendszer hibája miatt a negyedik részt már el sem tudtuk kezdeni. Összességében a Digitális országos mérés matematika részének mérése nem volt megvalósítható.

Megkeresésünkre a Hivatal április 25-én válaszolt. Levelükben leírták, hogy munkatársaik dolgoznak azon, hogy a pótlás lehetőségét a tanítási év folyamán az érintett intézmények számára megteremtsék.

Végül a matematika rész pótlására nem került sor, ezért a rendszerhiba miatt félbehagyott mérés eredményei nem tükrözik a tanulók valódi tudását, így elemzésük sem lenne megbízható.

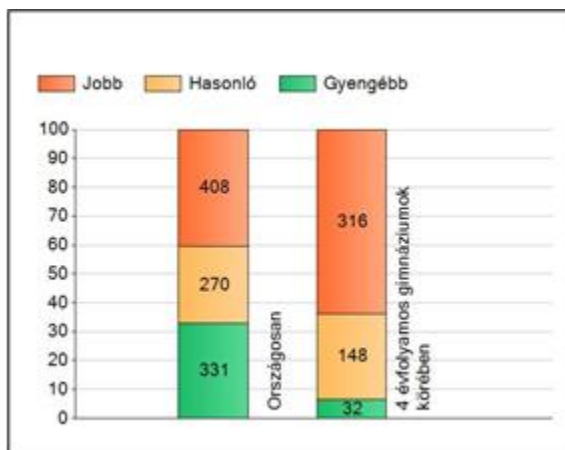
Szövegértés kompetenciaterület

Az intézmények átlageredményeinek összehasonlítása:

A szignifikánsan jobban, hasonlóan, illetve gyengébben teljesítő intézmények száma és aránya (%):

A tanulók átlageredménye:

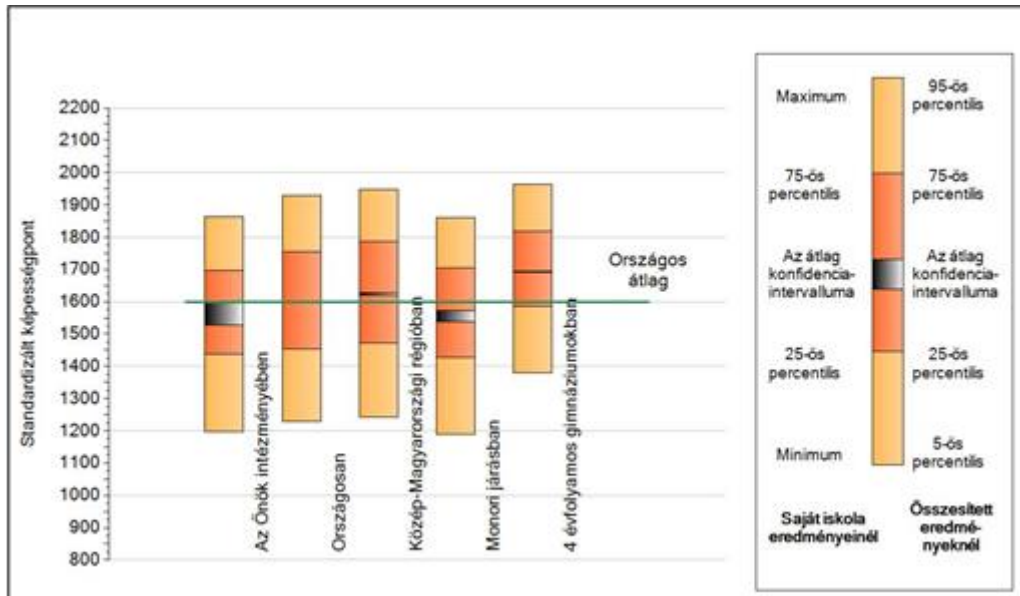
Intézményünkben	1568
Országosan	1600
4 évf. gimn.(országos)	1693

Az első grafikonon az iskolánk képességpontját jelző narancssárga karikát láthatjuk az összes intézmény és az intézményünkben meglévő képzési forma görbéjén szövegértés kompetenciaterületen. A görbe bal oldali legalsó pontja a leggyengébben teljesített, jobb oldali felső pontja a legjobban teljesített iskolát jelöli.

A grafikonon jól látható, hogy szövegértés kompetenciaterületen iskolánk tanulói országosan és a saját képzési területünkön, vagyis a négy évfolyamos gimnáziumok között is az átlagnál

gyengébben szerepeltek. Ezt mutatja az oszlopdiaagram is. A négy évfolyamos gimnáziumok közül 32-ben teljesítettek gyengébben a tanulók, 316-ban jobban.

A tanulók képességeloszlása:

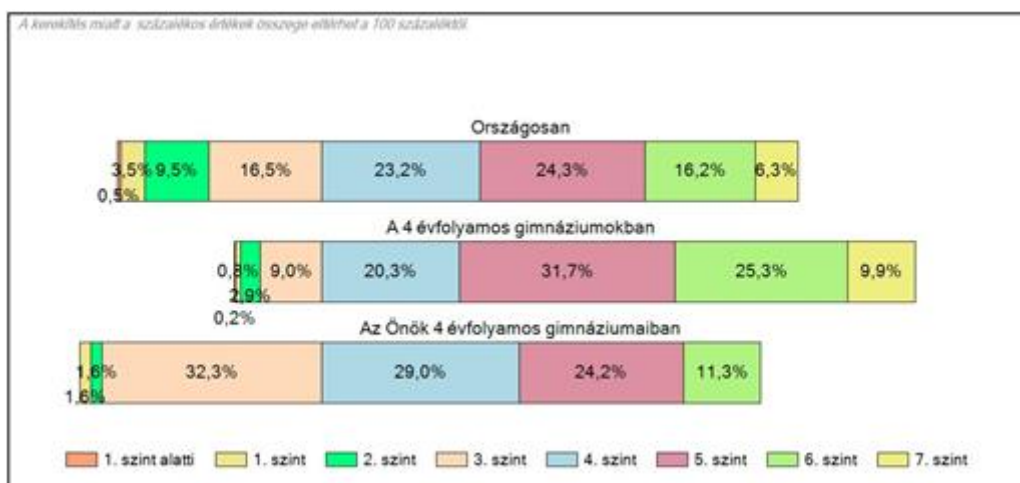

	Min./5-ös perc.	Átlag	Max./95-ös perc.
Intézményünk	1196	1568	1863
Országos	1230	1600	1929
Közép-Magyarország	1242	1624	1949
Monori járás	1190	1556	1860
4 évf. gimn.(országos)	1379	1693	1962

Iskolánkban hatalmas a különbség a minimum és a maximum között (leggyengébb tanuló 1196, legjobb tanuló 1863 pont), ami azt jelenti, hogy óriási a képességbeli különbség a leggyengébben és a legjobban teljesítő tanulók között.

A számadatokból kiderül, hogy intézményi átlagunk térségünkénél, a monori járásénál magasabb.

A tanulók képességszintek szerinti százalékos megoszlása:

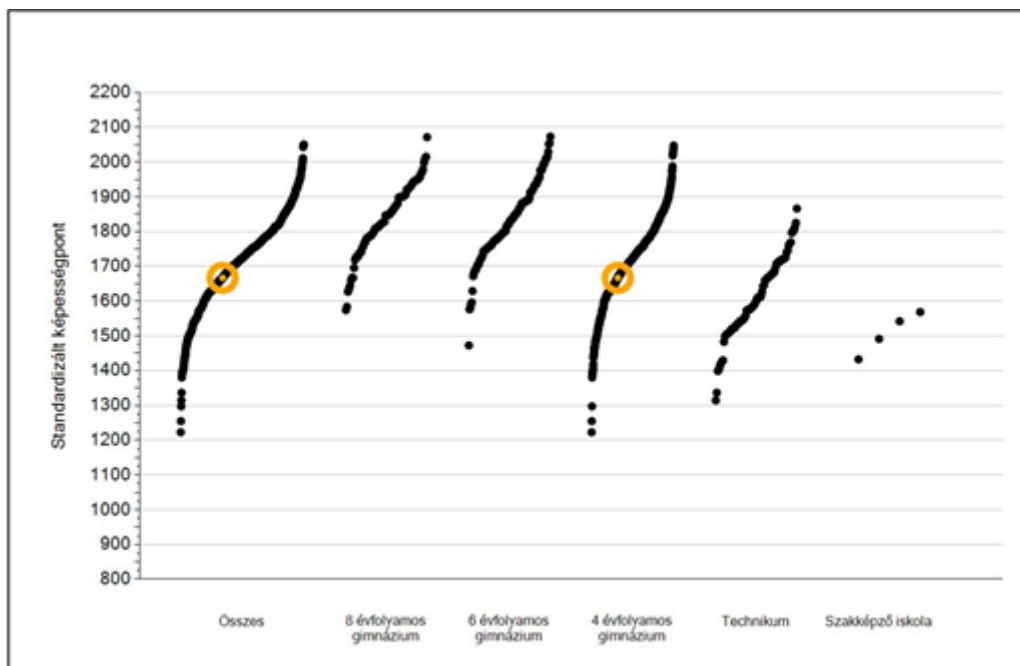

A feladatok nehézségi szintje alapján 7 képességszintet különböztetnek meg.

A szövegértéses feladatok megoldásaiból kiderül, hogy az évfolyamon 1. szint alatti tanuló nincs, 1-1 tanuló 1. és 2. szintet ért el. A diákok többsége (32%) 3. szinten áll, vagyis egyszerű következtetések levonására képesek a szöveg és a mindennapi élet információinak integrálásával, valamint képesek a szöveg részletei közötti különbség vagy hasonlóság felismerésére. Tanulóink 29%-a 4. szinten teljesített, vagyis a szövegben elszórt információk azonosítására, összekapcsolására, a félrevezető információk kiszűrésére, a szöveg fő tartalmi egységeinek felismerésére valamint a szöveg tartalmi elemeinek felhasználásával egy hétköznapi probléma megoldására is képes. 24%-uk 5. képességszintű, ami azt jelenti, hogy a szövegben mélyen beágyazott, a főszövegen kívül eső, vagy a megszokottól ellentétes helyen szereplő információk visszakeresése, a kétértelmű, több jelentésű tartalmi elemek feloldása sem okoz problémát. 7 tanulóink még ennél is magasabb szintet ért el. Ők a szövegbe mélyen beágyazott információk azonosítására és összekapcsolására, a kétértelműség vagy szójáték nyelvi alapjainak magyarázatára is képesek.

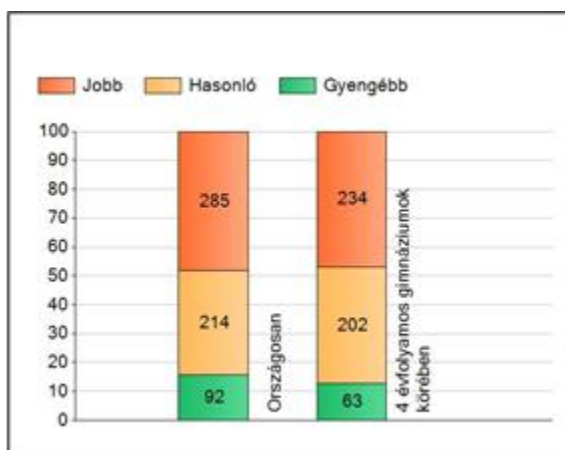
Természettudomány kompetenciaterület

Az intézmények átlageredményeinek összehasonlítása:

A szignifikánsan jobban, hasonlóan, illetve gyengébben teljesítő intézmények száma és aránya (%):

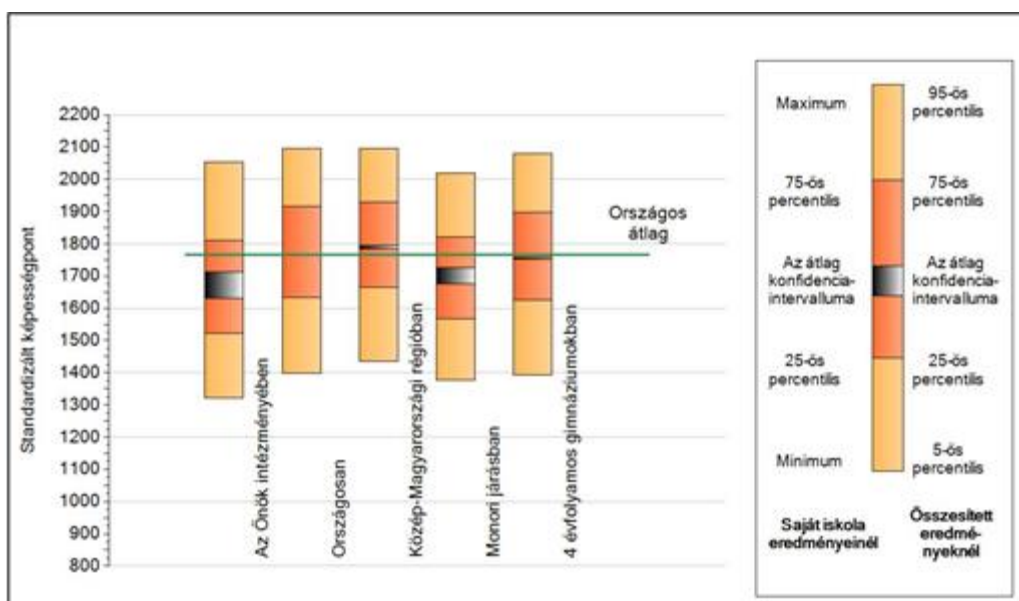
A tanulók átlageredménye:

Intézményünkben	1667
Országosan	1767
4 évf. gimn.(országos)	1755

A grafikonon látható, hogy természettudomány kompetenciaterületen is iskolánk tanulói országosan és a négy évfolyamos gimnáziumok között is az átlagnál gyengébben szerepeltek. Ezt mutatja az oszlopdiagram is. A négy évfolyamos gimnáziumok közül 63-ban teljesítettek gyengébben a tanulók, 234-ben jobban.

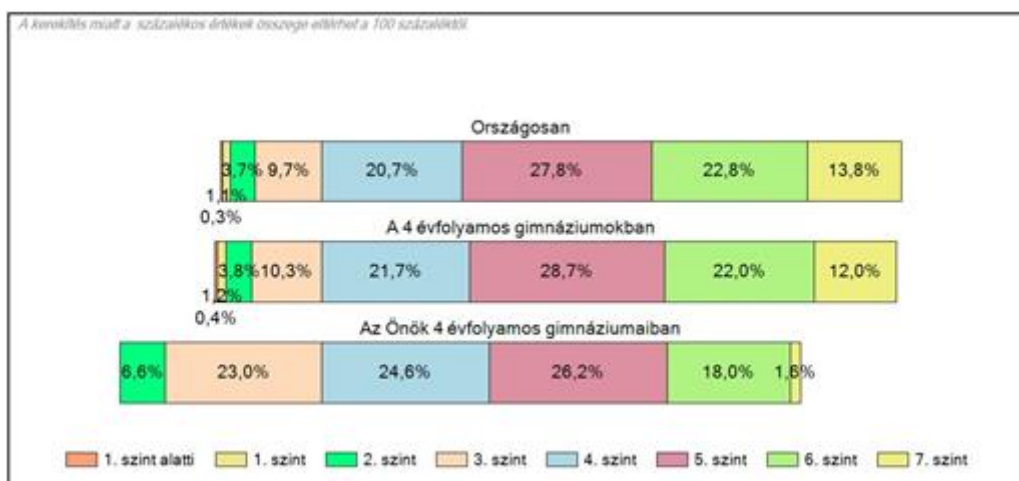
A tanulók képességeloszlása:

	Min./5-ös perc.	Átlag	Max./95-ös perc.
Intézményünk	1323	1667	2053
Országos	1398	1767	2095
Közép-Magyarország	1436	1789	2096
Monori járás	1377	1699	2019
4 évf. gimn.(országos)	1392	1755	2080

Természettudomány területén is elmondható, hogy hatalmas a különbség a legjobban (2053) és a leggyengébben (1323) teljesítő tanulók között.

A tanulók képességszintek szerinti százalékos megoszlása:

Természettudomány kompetenciamérésen 1. szint alatti és 1. szintű tanulók nem volt. Megközelítőleg ugyanannyian teljesítettek 3., 4. és 5. szinten (23%, 24%, 26%). 12 tanulók érte el a két legmagasabb képességszintet.

Helyzetelemzés

Intézményünkben a Digitális országos mérés eredményeinek értékelése során a következő megállapításokat tettük, amelyek a mérési eredményeket igazolják:

- a tanulók készségbeli, kompetenciabeli hiányosságai nagyok
- tanulócsoponton belüli nagy képességbeli és motivációs eltérések
- tanulói motiválatlanság
- a jó teljesítmény, a megfelelés igényének csökkenése
- a tanulók nem érdekeltek abban, hogy jól teljesítsenek a mérésen
- a tudás, a teljesítmény elvárása a társadalom részéről csökken, és ez leképeződik a tanulócsoportokban is
- egyes feladattípusok ismeretlenek a tanulók számára
- koncentrációzavar
- otthoni tanulás hiánya
- az iskolával szemben tanúsított szülői érdektelenség
- egyre több szociális, mentális problémával küzdő diák jár iskolánkba
- a problémás tanulók szüleivel ritka az együttműködő kapcsolat
- a pedagógusoknak a fentiekből következően nincsenek hatékony módszereik a motiválásra, a konfliktusok kezelésére, a fegyelmezésre.

Célkitűzés

Középtávú célok:

- a kompetenciamérésen az országos átlagnak megfelelő eredmények elérése
- a 3. szint alatt teljesítő tanulók számának minimalizálása
- az iskolai mérőeszközök legyenek összhangban a kompetenciaalapú oktatás mérőeszközeivel, illetve az országos mérések feladattípusaival.

Rövidtávú célok:

- kompetencia alapú fejlesztő feladatok alkalmazása
- a tanulók feladatmegoldó képességének javítása
- innováció az osztálytermi munkában
- módszertani megoldások változtatása
- tanulói motiváció
- tanórán kívüli feladatok jellegének átalakítása
- a nevelőközösség értékelési ismereteinek bővítése.

Intézkedési terv

Mérési terület	Évf.	Képzési forma	Minimum szint	A minimumszint alatt teljesítő tanulók aránya (%)		
				A telephelyen	Országosan	A megfelelő képzési típusban/településtípusban
Szövegértés	10.	4 évf. gimn.	3. képességszint	3,2	13,5	3,9

A 2022. évi kompetenciamérés táblázatban is látható eredményei nem teszik indokolttá intézkedési terv készítését, intézményünk azonban továbbra is irányadónak tartja a következő – minden szaktanárra vonatkozó- feladatokat:

- lehetőség szerint a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztésére alkalmas tankönyvválasztás
- gyakorló feladatsorok, dolgozatok összeállításánál kiemelt szerepet kapjanak a kompetenciákat fejlesztő feladatok
- problémamegoldást fejlesztő feladatok alkalmazása
- „másképp”, más módszerekkel való tanításra törekvés
- IKT eszközök használatának beépítése a tanórába
- kompetenciafejlesztő kiadványok használatára törekvés
- minden tantárgynál kiaknázni a szövegértés fejlesztésének lehetőségét
- megoldási stratégiák tanítása, megoldási rutin kialakítása
- tanulók fokozottabb motiválása
- tanórákon, az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan a korábbi évek feladatainak megoldása
- az önálló feladatmegoldás és a szövegfeldolgozás arányának növelése a tanórán
- koncentrációfejlesztés
- memóriafejlesztés
- szókincsfejlesztés, a mindennapi élet fogalmainak megismerése
- táblázatok, grafikonok értelmezésének gyakorlása
- lényegkiemelés, ok-okozati összefüggések felismerésének gyakorlása
- közös értékelési rendszer formáinak kidolgozása
- lemaradó, hiányzó tanulók igény szerinti egyéni fejlesztése, korrepetálása
- differenciálás módszerének és a csoportmunka fokozottabb alkalmazása.

Feladat/tevékenység	Módszerek, eszközök	Felelős	Határidő
A munkaközösségi célrendszerbe kerüljenek be az elemzésből adódó célok	munkaközösségi megbeszélés	munkaközösség-vezető	2023. szeptember
Kompetencia-alapú tantárgyi feladatok összegyűjtése és alkalmazása	munkaközösségi megbeszélés	szaktanárok	folyamatos
Egymástól tanulás, tanuló iskola	nevelőközösségen belüli bemutató órák, óralátogatások, tapasztalatcsere	szaktanárok	folyamatos
A szülők tájékoztatása az eredményekről	szülői értekezlet	osztályfőnökök	2023. szeptember
Kompetencia-alapú feladatok megoldása a tanórákon	gyakorló feladatok	szaktanárok	folyamatos
Szaktárgyi segédanyagok áttekintése	változatos módszerek és feladatok a tanítás során	szaktanárok	folyamatos
Tanórán kívüli feladatok jellegének átalakítása	önálló tanulói ismeretszerzés arányának növekedése	szaktanárok	folyamatos
Szaktárgyi témazárókban legalább egy kompetencia-alapú feladat legyen	témazárók	szaktanárok	folyamatos
Következő mérés előkészítése <ul style="list-style-type: none"> • KIR-jelentés: adategyeztetés • felmérésvezetők képzése • szervezési feladatok (terem, tájékoztatás, helyettesítési rend) 	interneten adatok egyeztetése megbeszélés	telephelyi koordinátor	2023. szept., nov. 2023. szept.-okt., 2024. márc.-máj.
Mérés lebonyolítása	számítógépek	telephelyi koordinátor, felmérésvezetők, rendszergazda	2023. szept.-okt., 2024. márc.-máj.
2022/2023-as eredmények elemzése, értékelése	FIT-elemző program	telephelyi koordinátor, szaktanárok	2024. május
Intézkedési terv módosítása	megbeszélés	igazgató, szaktanárok	2024. június

Készült: 2023. június 9.

A nevelőtestület a 2023. július 3-ai értekezleten az intézkedési tervben foglaltakat elfogadta.

Gyömrő, 2023. július 3.

Nagy Annamária

igazgató